SUĐENJA ZA RATNE ZLOČINE – MAJ 2008

„Ubistvo braće Bitići"

Na glavnom pretresu održanom 12. maja sudsko veće je donelo odluku da u nastavku suđenja bude saslušan Milorad Ulemek, bivši komandant Jedinice za specijalne operacije. Datum saslušanja biće naknadno utvrđen.

Optuženi Sreten Popović i Miloš Stojanović, u vreme zločina pripadnici Operativno poternih grupa koje su delovale u okviru Posebnih jedinica policije se terete da su 8. jula 1999. neovlašćeno lišili slobode braću Bitići kada su ovi izlazili iz Okružnog zatvora u Prokuplju, gde su prethodno izdržali kaznu zbog ilegalnog prelaska granice, i da su ih prebacili u Nastavni centar MUP u Petrovom selu, gde su ih u kasnim večernjim satima 9. jula preuzeli za sada nepoznati pripadnici SAJ i lišili života, te da su na taj način izvršili krivično delo ratni zločin protiv ratnih zarobljenika. Tela braće Bitići su pronađena 2001. godine u masovnoj grobnici u blizini policijskog kampa u Petrovom selu, a u vreme ubistva u kampu se odvijala policijska obuka kojom su rukovodili instruktori iz sastava JSO, a prema iskazima velikog broja svedoka, tokom obuke je u kamp dolazio i Milorad Ulemek.

Punomoćnik oštećenih advokat Dragoljub Todorović je predložio da u nastavku postupka budu saslušani i bivši ministar policije Dušan Mihajlović i bivši funkcioner MUP Dragan Karleuša, koji je vodio akciju otkrivanja masovnih grobnica u Petrovom selu.

Suđenje se nastavlja 9. juna.

„Tuzlanska kolona"

Suđenje Iliji Jurišiću održano je 15. i 16. maja.

Na suđenju je svedočio bivši komandant kasarne u Tuzli Mile Dubajić koji je izjavio da je napad na kolonu JNA bio orgaizovan uz podršku vlasti i MUP. On je rekao da je kasarna iz Tuzle trebalo da se iseli do 19. maja i da je 15. maja na sastanku sa članovima Kriznog štaba Tuzle dogovoreno da se kasarna povuče mirno. Kako je pucanja sa okolnih brda bilo i pre polaska kolone, on je zahtevao od načelnika Kriznog štaba Tuzle Mehmeda Bajrića da se sa tim prestane. Posle napada na kolonu on je razgovarao sa Bajrićem koji mu je rekao da su vojnici prvi pucali i da su oni samo uzvratili na to.

Jurišić je, po navodima optužnice, kao dežurni starešina u Operativnom štabu Centra javne bezbednosti u Tuzli, nakon prijema naredbe od svog pretpostavljenog Mehmeda Bajrića, putem radio veze svim pripadnicima TO Tuzla izdao naredbu za otvaranje vatre na sredinu kolone.

„Zvornik 1"

Na suđenju optuženim za ratne zločine u opštini Zvornik 1992. godine, sudsko veće je 26. maja, na predlog tužilaštva, donelo odluku da se postupak protiv dvojice prvooptuženih, Branka Grujića (bivšeg predsednika Kriznog štaba, Opštine, Privremene vlade i Ratnog štaba u Zvorniku)i Branka Popovića (bivši komandant Štaba Teritorijalne odbrane i član Ratnog štaba u Zvorniku), razdvoji, jer se njih dvojica sumnjiče i zbog događaja u kojim je ubijeno oko 700 civila u Zvorniku a o kojim se vodi istraga koja je pri kraju i koja bi trebala rezultirati podizanjem optužnice koja bi bila spojena sa već postojećom. Postojećom optužnicom Grujić i Popović se terete da su naredili i izvršili proterivanje stanovništva iz sela Kozluk i Skočić kao i da su znali za zločine u Domu kulture u Čelopeku i na mestima poznatim kao „Ekonomija" i „Ciglana" (gde je ubijeno najmanje 22 lica), a da ih nisu sprečili. Ovi zločini se, kao neposrednim izvršiocima, stavljaju na teret preostaloj četvorici optuženih (bivšim pripadnicima jedinice „Igor Marković", poznatije kao „Žute ose" i odreda zvanog „Pivarski"). Kako je dokazni postupak koji se tiče odgovornosti ove četvorice optuženih završen, 27. i 28. maja iznete su završne reči.

Zamenik tužioca za ratne zločine Milan Petrović rekao je da je tokom suđenja optužnica dokazana a da optuženi nisu pokazali kajanje niti su sarađivali u rasvetljavanju slučaja. On je naveo da bi veće pri odlučivanju o kazni trebalo da ima u vidu, kao otežavajuće okolnosti, broj žrtava i način na koji su zločini počinjeni.

Punomoćnica oštećenih, Nataša Kandić, izjavila je da se slaže sa tužilaštvom kada je u pitanju tvrdnja da je optužnica dokazana, i dodala da odgovornost snosi i država Srbija zbog podsticanja i nekažnjavanja zločina.

Odbrana optuženih je osporavala izvedene dokaze, a optuženi još jednom negirali krivicu.

Na tri lokaliteta u Zvorniku bilo je zatvoreno ukupno 187 civila. Njih su brutalno zlostavljali, a 22 civila i ubili dobrovoljci iz jedinica poznatih kao „Žute ose" i „Pivarski". Veliki broj preživelih žrtava je svedočio u postupku, a postoji i veliki broj neposrednih svedoka, tako da se može reći da postoji ogroman broj dokaza koji ukazuju na krivicu optuženih. Pored u ovom postupku optuženih, Ivana Koraća, Dragana Slavkovića, Siniše Filipovića i Dragutina Dragićevića za ove zločine bio je optužen i Duško Vučković zvani „Repić", koji je preminuo u pritvoru pred početak suđenja, a 17. marta 2008. optužnica je podignuta i protiv bivših dobrovoljaca Saše Đilerdžića i Gorana Savića.

Suđenje je počelo novembra 2005. godine, a nakon više od sto radnih dana, presuda će biti izrečena 12. juna.

„Lovas"

Suđenje optuženim za zločine prema civilnom stanovništvu u Lovasu 1992. godine, koje je počelo 17. aprila, nastavljeno je od 13. do 21. maja. Nakon što je na početku suđenja odbranu izneo prvooptuženi Ljuban Devetak (optužen kao neformalni, ali de facto komandant lokalnih civilno-vojnih vlasti), odbranu su iznela i preostala trojica optuženih koji su za zločine optuženi kao pripadnici tadašnje lokalne civilno-vojne vlasti, Milan Devčić (kao komandir milicije), Milan Radojčić (kao komandant Teritorijalne odbrane Lovasa) i Željko Krnjajić (kao komandujući prilikom napada na Lovas i civilno stanovništvo u njemu, kada je ubijeno 21 lice).

Devčić je negirao krivicu, tvrdeći da su svedoci, oštećeni i saoptuženi koji ga terete za zločine instruisani. Iznoseći svoju odbranu, dvojica optuženih iz dobrovoljačke grupe „Dušan Silni", Petronije Stevanović i Aleksandar Nikolaidis, tvrdili su da im je Devčić naređivao da zlostavljaju civile, te da je učestvovao u pravljenju spiska meštana koji su naterani da hodaju minskim poljem, kada je poginulo 21 lice, a 12 lica povređeno. Devčić je ovu dvojicu optuženih nazvao kriminalcima i u suočavanju sa njima negirao sve njihove tvrdnje.

Radojčić i Krnjajić su, takođe, negirali krivicu.

Odbranu je izneo i jedan od četvorice optuženih pripadnika nekadašnje JNA, potpukovnik u penziji, Miodrag Dimitrijević. Prema navodima optužnice, Dimitrijević je u ime Zonskog štaba TO Valjevo bio postavljen na mesto koordinatora za borbena dejstva za sela Lovas, Čakovci i Opatovac, i vršio vršio ovu dužnost u periodu u kom su učinjeni zločini na koje se ova optužnica odnosi. On se tereti zbog izdavanja proglasa kojim se meštanima Lovasa preti proterivanjem, uništenjem imovine i suđenjima na „ratnom sudu" kao i zbog izdavanja naređenja da se grupa od oko 50 prethodno zatvorenih i zlostavljanih civila natera da korača kroz minsko polje, kada je poginulo 21 lice. Dimitrijević je negirao krivicu, tvrdio je da je napad na Lovas naredio pukovnik Lončar, koji je i komandovao svim sastavima u Lovasu, a da je nakon zauzimanja sela njegova brigada u okviru JNA sve prepustila lokalnim vlastima. Ipak, on je priznao da je izdao proglas namenjen meštanima, ali je rekao da se nije radilo o pretnjama, već o „apelu stanovnicima Lovasa za smirivanje situacije u ratnom stanju". Negirao je i da je učestvovao na sastancima sa optuženim Devetakom, Devčićem, Radojčićem i Darkom Perićem, nakon kojih su meštani prvo zatvoreni, pa zlostavljani i naterani u u minsko polje. On je tvrdio da nije izdao naređenje za taj zločin.

Suđenje se nastavlja 9. juna.